

EXPUNEREA DE MOTIVE

<p>Sectiunea 1</p> <p>Titlul proiectului de act normativ</p> <p>Proiect de lege privind modificarea art.</p>
--

Text de lege in forma actuală	Text de lege propus
<p>Art. 688 - Începerea executării contra moștenitorilor</p> <p>(3) Dacă între moștenitori sunt și minori sau persoane puse sub interdicție judecătorească, executarea silită nu va putea fi pornită decât după numirea reprezentanților sau a ocrotitorilor legali. Dacă însă după o lună de la moartea debitorului sau de la punerea sub interdicție judecătorească nu a fost numit reprezentantul sau ocrotitorul legal, creditorul sau executorul judecătoresc va putea cere instanței de executare numirea unui curator special, până la numirea lui, dispozițiile art. 58 aplicându-se în mod corespunzător.</p>	<p>Art. 688 - Începerea executării contra moștenitorilor</p> <p>(3) Dacă între moștenitori sunt și minori sau persoane puse sub interdicție judecătorească, executarea silită nu va putea fi pornită decât după numirea reprezentanților sau a ocrotitorilor legali. Dacă însă după o lună de la moartea debitorului sau de la punerea sub interdicție judecătorească nu a fost numit reprezentantul sau ocrotitorul legal, creditorul sau executorul judecătoresc va putea cere instanței de executare numirea unui curator special, până la numirea lui, dispozițiile art. 58 aplicându-se în mod corespunzător.</p> <p><i>Dacă însă după expirarea termenului pentru care a fost numit curatorul special nu a fost numit reprezentantul sau ocrotitorul legal, iar procedura de executare silită este în curs, creditorul sau executorul judecătoresc va putea cere instanței de executare numirea reprezentantului sau ocrotitorului legal, în condițiile legii.</i></p>

Situatia existenta:

Sunt numeroase cazurile în care curatorii speciali sunt numiți de catre instanță, iar procedurile de executare se întind pe parcursul mai multor ani. Curatorul special este numit pe perioadă limitată, de regula 3 ani, iar la expirarea mandatului procedurile execuționale sunt blocate întrucât nici creditorul, nici executorul judecătoresc și nici curatorul special nu au calitatea de a solicita instanței numirea unui reprezentant sau ocrotitor legal, astfel încât procedurile execuționale sunt blocate.

Prin numirea de către instanța de tutelă a unui reprezentant sau ocrotitor legal, poate fi si persoana desemnată ce fusese desemnată curator special, procedurile de executare silită pot continua astfel încât debitele să poată fi recuperate.

Text de lege in forma actuală	Text de lege propus
Art. 729 - Limitele urmăririi veniturilor bănești	Art. 729 - Limitele urmăririi veniturilor bănești

<p>(1) Salariile și alte venituri periodice, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia pot fi urmărite:</p> <p>a) până la <u>jumătate</u> din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii;</p> <p>b) până la <u>o treime</u> din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.</p> <p>(2) Dacă sunt mai multe urmărituri asupra aceleiași sume, urmărirea nu poate depăși <u>jumătate</u> din venitul lunar net al debitorului, indiferent de natura creanțelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel.</p> <p>(3) Veniturile din muncă sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât cuantumul <u>salariului minim</u> net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește <u>jumătate</u> din acest cuantum.</p>	<p>(1) Salariile și alte venituri periodice, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia pot fi urmărite:</p> <p>a) <i>nemodificat</i></p> <p>b) până la <u>o patrime</u> din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.</p> <p>(2) Dacă sunt mai multe urmărituri asupra aceleiași sume, urmărirea nu poate depăși <u>o treime</u> din venitul lunar net al debitorului, indiferent de natura creanțelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel.</p> <p>(3) Veniturile din muncă sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență ale acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât cuantumul <u>salariului minim</u> net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește <u>o treime</u> din acest cuantum.</p>
<p>Art. 781 - Obiectul popririi</p> <p>(5) Nu sunt supuse executării silite prin poprire:</p> <p>a) sumele care sunt destinate unei afecțiuni speciale prevăzute de lege și asupra cărora debitorul este lipsit de dreptul de dispoziție;</p> <p>b) sumele reprezentând credite nerambursabile ori finanțări primite de la instituții sau organizații naționale și internaționale pentru derularea unor programe ori proiecte;</p> <p>c) sumele aferente plății drepturilor salariale viitoare, pe o perioadă de 3 luni de la data înființării popririi. Atunci când asupra aceluiași cont sunt înființate mai multe popriri, termenul de 3 luni în care se pot efectua plăți aferente drepturilor salariale viitoare se calculează o singură dată de la momentul înființării primei popriri.</p>	<p>Art. 781 - Obiectul popririi</p> <p>(5) Nu sunt supuse executării silite prin poprire:</p> <p>a) <i>nemodificat</i>;</p> <p>b) <i>nemodificat</i>;;</p> <p>c) sumele aferente plății drepturilor salariale viitoare, pe o perioadă de 3 luni de la data înființării popririi. Atunci când asupra aceluiași cont sunt înființate mai multe popriri, termenul de <u>6 luni</u> în care se pot efectua plăți aferente drepturilor salariale viitoare se calculează o singură dată de la momentul înființării primei popriri.</p>

Text de lege în forma actuală	Text de lege propus
Art. 697 - Termenul de perimare	Art. 697 - Termenul de perimare

(1) În cazul în care creditorul, din culpa sa, a lăsat să treacă 6 luni fără să îndeplinească un act sau demers necesar executării silite, ee i-a fost solicitat, în scris, de către executorul judecătoresc, executarea se perimă de drept.

Art. 698 - Constatarea perimării. Efecte

(1) Perimarea se constată de către instanța de executare, la cererea executorului judecătoresc sau a părții interesate, prin încheiere dată cu citarea în termen scurt a părților.

(1) În cazul în care creditorul, din culpa sa, a lăsat să treacă 6 luni fără să îndeplinească nici un act sau demers în vederea recuperării creanței sale, executarea se perimă de drept.

Art. 698 - Constatarea perimării. Efecte

(1) Perimarea se constată de către instanța de executare prin încheiere dată cu citarea în termen scurt a părților. Aceasta poate fi sesizată printr-o cerere din partea executorului judecătoresc sau a părții interesate, precum și din oficiu în cadrul contestației la executare.

Sanctiunea "perimării" reprezintă un mijoc instituit în scopul asigurării unei bune desfășurări a justiției, respectiv un mijloc care să ducă la soluționarea cu celeritate a proceselor civile. Acest deziderat este clar în folosul contribuabilului, în caz contrar instanțele de judecată devenind supraaglomerate, generând cheltuieli bugetare excesive, și lucrul cel mai important, făcând imposibilă restabilirea cu promptitudine a ordinii de drept.

Perimarea constă în stingerea/incetarea procesului în faza procesuala în care se găsește, din cauza ramanerii lui în nelucrare, din culpa părții, pe întreaga perioadă prevăzută de lege.

Perimarea executării silite, în particular, reprezintă sancțiunea pe care legiuitorul a prevăzut-o pentru un creditor care nefiind diligent în cadrul procedurii de executare silită dovedește dezinteres în recuperarea propriei creanțe.

Deși are natura unei sancțiuni și ar trebui să acționeze ca atare, în actuala formulare a art. 697 C.proc.civ. această sancțiune a rămas fără substanță, s-a transformat într-o modalitate prin care creditorul nediligent nu mai poate fi sancționat, întrucât executorul judecătoresc nu i-a solicitat în scris un act sau demers necesar executării silite, deși, potrivit legii, după învestirea executorului judecătoresc și încuviințarea executării silite întreaga responsabilitate a actului execuțional revine acestuia din urmă, creditorul neavând ce acte sau demersuri să mai facă care să contribuie la bunul mers al executării silite odată încuviințate.

Text de lege în forma actuală	Text de lege propus
<p>Art. 665 - Înregistrarea cererii de executare</p> <p>(2) Încheierea prevăzută la alin. (1) se comunică de îndată creditorului. În cazul în care executorul judecătoresc refuză deschiderea procedurii de executare, creditorul poate face plângere, în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii prevăzute la alin. (1), la instanța de executare.</p>	<p>Art. 665 - Înregistrarea cererii de executare</p> <p>(2) Încheierea prevăzută la alin. (1) se comunică de îndată creditorului, <u>debitorului și oricărei persoane care are un interes în cauză.</u> În cazul în care executorul judecătoresc refuză deschiderea procedurii de executare, creditorul poate face plângere, în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii prevăzute la alin. (1), la instanța de executare.</p>

Această modificare ar transpune în procedura execuțională principiul egalității părților în procesul civil, prevăzut de art.8 C.proc.civ. (*Art. 8 – Egalitatea. În procesul civil părților le este garantată exercitarea drepturilor procesuale, în mod egal și fără discriminări.*)

De asemenea, în forma actuală apreciem că este încălcat și dreptul la apărare garantat de art. 13 C.proc.civ. prin faptul că debitorului nu i se asigură posibilitatea de a participa la toate fazele de desfășurare a procesului civil.

Procesul civil constituie activitatea desfășurată de instanță, părți, organe de executare și alte persoane sau organe care participă la înfăptuirea de către instanțele judecătorești a justiției în cauzele civile, în vederea realizării sau stabilirii drepturilor și intereselor civile deduse judecării și executării silite a hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii. Așadar, procesul civil parcurge două faze: judecata și executarea silită, aceasta din urmă intervenind în cazul hotărârilor susceptibile de a fi puse în executare cu ajutorul forței de constrângere a statului sau a altor titluri executorii, în măsura în care debitorul nu-și execută de bună voie obligația.

Executarea silită, ca parte a procesului civil, "*... începe odată cu sesizarea organului de executare, potrivit dispozițiilor prezentei cărți, dacă prin lege specială nu se prevede altfel...*" art. 622 (2) C.proc.civ.

Ori, sesizarea organului de executare se face de către creditor printr-o cerere (Art. 664 - *Cererea de executare silită (1) Executarea silită poate porni numai la cererea creditorului, dacă prin lege nu se prevede altfel.*) adresată biroului executorului judecătoresc competent (2) *Cererea de executare silită se depune, personal sau prin reprezentant legal ori convențional, la biroul executorului judecătoresc competent...*) care va dispune deschiderea dosarului de executare sau va refuza motivat deschiderea procedurii de executare (Art. 665 - *Înregistrarea cererii de executare (1) De îndată ce primește cererea de executare, executorul judecătoresc, prin încheiere, va dispune înregistrarea acesteia și deschiderea dosarului de executare sau, după caz, va refuza motivat deschiderea procedurii de executare*).

Altfel spus, pentru a respecta principiul egalității și al dreptului la apărare prin participarea debitorului la toate fazele procesului civil, încheierea executorului judecătoresc prin care se dispune deschiderea dosarului de executare, după caz, refuzul motivat al deschiderii procedurii de executare trebuie comunicat debitorului sau oricăror persoane care ar avea un interes legitim ce ar deriva din titlul executoriu supus procedurii: codebitori, garanți avaliaști, garanți fideiusori etc...

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea unor articole din Codul de Procedură Civilă, aprobat prin Legea nr. 134/2010 și se referă la cuantumul procentual al reținerilor din veniturile lunare ale debitorilor, persoane fizice, către Ministerul Finanțelor sau Sistemul Bancar, ca urmare a procedurilor de executare silită pronunțate de instanțele din România. Aceasta este imperios necesară din următoarele motive:

a) în perioada anilor 2000, o mare parte a populației României, a fost încurajată de sistemul bancar, să contracteze credite în baza actului de identitate (buletin de identitate sau carte de identitate), credite care nu au mai putut fi returnate datorită evoluției prețurilor la bunurile de larg consum, a materiilor prime, combustibili și energie electrică sau termică, etc... deci, datorită scăderii puterii de cumpărare a populației;

b) sute de mii de familii românești au contractat credite pentru nevoi personale sau credite ipotecare, în baza veniturilor realizate din job-uri stabile, bine plătite, cu garanțiile imobiliare ale părinților pensionari (apartamente, case, terenuri, etc) și care odată cu pierderea locurilor de muncă, ca urmare a falimentelor masive ale IMM-urilor, au plecat în străinătate în căutarea unui nou loc de muncă, nu au mai putut achita ratele la credite, iar părinții pensionari au fost executați silit și lăsați pe drumuri, suportând popririle împovărătoare ale băncilor, sau ale instituțiilor fiscale ale statului român;

c) în vara anului 2019, mai exact la 1 iulie 2019, prețurile la energie termică, electrică și la combustibili, au fost liberalizate, iar facturile au explodat, fiind imposibil de achitat. Imediat au explodat și prețurile la bunurile de larg consum, iar pensionarii, categoria cea mai defavorizată, și în special cei 1 milion de români cu pensii sub 1000 de lei/lună, au cel mai mult de suferit!!! Evident, această categorie socială, a ajuns în situația de a nu avea ce să pună pe masă

pentru hrana zilnică, ca să nu mai amintim că și prețul medicamentelor atât de necesare acestora, a crescut vertiginos.

Mai explicit, în finalul anilor 2005-2006, sau poate mai devreme, băncile comerciale au formulat oferte de creditare foarte generoase către mediul de afaceri și persoanele fizice din România. **S-a ajuns într-o scurtă perioadă, chiar la acordarea de credite cu buletinul sau cartea de identitate...!!** Cetățenii români în special, au năvălit la contractarea unor astfel de credite pentru diferite nevoi personale, din moment ce, condițiile impuse de bănci erau atât de accesibile, dar cu rate ale dobânzilor exagerat de mari și comisioane ascunse, pe care foarte mulți cetățeni români nu le-au luat în seamă la contractarea creditului...!! **În timp, s-a dovedit că marea majoritate a acestor credite nu au mai putut fi achitate și în mod firesc, au devenit sursă de încărcare a creditului inițial, cu o sumedenie de penalități împovărătoare care încet, încet, au condus băncile spre procedura executării silite a debitorilor!!!!...** Unii dintre debitori neavând garanții ipotecare au fost supuși procedurilor de executare silită a veniturilor din salarii și pensii... conform art. 729 din Codul de procedură Civilă care **prevede înființarea popririi în quantum de 1/3 pentru un singur creditor și ½ pentru mai mulți creditori...** Întrebarea care rămâne încă, este: Cum se descurcă o familie cu venituri mici sau o familie de pensionari, din moment ce din veniturile rămase la 50%, trebuie alocate sume pentru hrana zilnică, întreținere spațiu de locuit, energie electrică, impozite pe clădiri și terenuri, sau medicamente??! Răspunsul foarte dur este că... nu se mai descurcă deloc și trebuie să renunțe treptat și la medicamentele necesare..., practic renunță încet, dar sigur, la dreptul... la viață, iar unii dintre ei, punându-și chiar capăt zilelor...!!

În această situație sunt și debitorii cărora li s-au poprit prin executor judecătoresc toate bunurile mobiliare și imobiliare, care până la sfârșitul vieții sunt expuși reținerilor de 50% din veniturile realizate.

În situații similare au ajuns și administratorii sau acționarii firmelor care au avizat documente bancare (CEC, B.O., etc) ca și formă suplimentară de garantare a unor credite pentru firmă, și, în urma declanșării procedurii de insolvență sau faliment, au intrat în procedură de executare silită.

Ne este limpede tuturor, că această criză sanitară, generată de răspândirea virusului SARS-COV2 (COVID-19), a **dramatizat situația a peste 2 milioane de români**, care, urmare a măsurilor impuse de autorități, au rămas fără locuri de muncă și au părăsit România.

Din aceste motive, și nu numai, **se impune de urgență**, modificarea, prin acest proiect de lege, a cuantumurilor reținerilor din veniturile familiilor defavorizate, sau ale pensionarilor, **la ¼ pentru un singur creditor și la 1/3 pentru mai mulți creditori, dar și plafonarea la 10 ani a perioadei reținerilor din venituri, indiferent de cuantumul restului de credit neachitat!**

În acest fel, ne putem manifesta solidaritatea socială pentru aceste categorii sociale care au ajuns în această situație!

Inițiator:

Deputat

Constantin/AVRAM/